

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ

- Απτόσβεση (amortisation) είναι η συστηματική αφαίρεση ενός ποσού από την αξία ενός χρεογράφου ή η συστηματική μείωση της αξίας ενός παγίου στοιχείου σε μια χρονική περίοδο.
- Περιουσιακό στοιχείο/στοιχείο ενεργητικού (asset) είναι πόρος που ελέγχεται από την επιχείρηση σαν συνέπεια παλαιότερων γεγονότων και από τον οποίο η επιχείρηση αναμένεται να αποκομίσει μελλοντικά οικονομικά οφέλη.
- Μέσο κόστος (average cost) είναι η μέθοδος του συνεχούς ή σταθμισμένου μέσου, με την οποία το κόστος κάθε αγοράς προστίθεται στην ήδη υπάρχουσα λογιστική αξία, ώστε να προκύψει ένα νέο σταθμισμένο μέσο κόστος.
- Ταμειακή μέθοδος / μέθοδος του διακανονισμού (cash/settlement approach) είναι μια λογιστική προσέγγιση σύμφωνα με την οποία οι λογιστικές πράξεις εγγράφονται κατά την ημερομηνία διακανονισμού.
- Καθαρή τιμή (clean price) είναι η τιμή συναλλαγής αφού έχει αφαιρεθεί κάθε προεξόφληση τόκου / δεδουλευμένου τόκου, αλλά δεν έχει αφαιρεθεί το κόστος συναλλαγής που αποτελεί τμήμα της τιμής.
- Διαφορά υπό το άρτιο (discount) είναι η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας ενός χρεογράφου και της τρέχουσας τιμής του όταν αυτή είναι χαμηλότερη της ονομαστικής.
- Χρεόγραφο υπό το άρτιο (discount security) είναι το περιουσιακό στοιχείο που δεν αποφέρει τόκο μέσω τοκομεριδίων, και η απόδοσή του επιτυγχάνεται από την ανατίμηση του κεφαλαίου επειδή το στοιχείο έχει εκδοθεί ή αγοραστεί σε τιμή χαμηλότερη της ονομαστικής.
- Οικονομική προσέγγιση (economic approach) είναι η λογιστική προσέγγιση κατά την οποία οι αγοραπωλησίες καταγράφονται κατά την ημερομηνία συναλλαγής.
- Χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού (financial asset) είναι κάθε περιουσιακό στοιχείο που είναι: α) χρήμα υπό μορφή μετρητών ή β) ενοχικό δικαίωμα λήψης μετρητών ή κάποιου άλλου χρηματοοικονομικού μέσου από μια άλλη επιχείρηση, γ) ενοχικό δικαίωμα ανταλλαγής χρηματοοικονομικών μέσων με άλλη επιχείρηση υπό συνθήκες δυνητικά ευνοϊκές, ή δ) τίτλος που ενσωματώνει συμμετοχή.
- Χρηματοοικονομικό στοιχείο παθητικού (financial liability) είναι κάθε οφειλή που συνίσταται σε νομική υποχρέωση για παράδοση μετρητών ή κάποιου άλλου χρηματοοικονομικού μέσου σε μια άλλη επιχείρηση ή για ανταλλαγή χρηματοοικονομικών μέσων με κάποια άλλη επιχείρηση υπό συνθήκες που είναι δυνητικά μη ευνοϊκές.
- Διαθέσιμα σε ξένο νόμισμα (foreign currency holding) είναι η καθαρή θέση στο αντίστοιχο νόμισμα. Για το σκοπό αυτού του Κανονισμού τα ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (SDRs) θα θεωρούνται ως χωριστό νόμισμα.
- Προθεσμιακή πράξη επί συναλλάγματος (foreign exchange forward) είναι η σύμβαση με την οποία η απευθείας αγορά ή πώληση κάποιου συγκεκριμένου ποσού εκφραζομένου σε ξένο νόμισμα έναντι ενός άλλου νομίσματος, συνήθως του εγχώριου, συμφωνείται τη μία ημέρα και το ποσό συμφωνείται να παραδοθεί σε ορισμένη ημερομηνία στο μέλλον, πάνω από δύο εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία της σύμβασης, σε δεδομένη τιμή. Η προθεσμιακή τιμή του συναλλάγματος αποτελείται από την επικρατούσα σποτ τιμή συν/πλην μια συμφωνημένη αμοιβή (premium)/έκπτωση (discount).
- Ανταλλαγή νομισμάτων (Foreign exchange swap) είναι η ταυτόχρονη αγορά / πώληση σε σποτ τιμή ενός νομίσματος έναντι άλλου (βραχύ/άμεσο σκέλος - short leg) και η προθεσμιακή αγορά / πώληση του ίδιου ποσού του ίδιου νομίσματος έναντι του άλλου (μακρύ/προθεσμιακό σκέλος - long leg).
- Προθεσμιακή σύμβαση επιτοκίων (forward rate agreement) (FRA) είναι η σύμβαση κατά την οποία δύο συμβαλλόμενοι συμφωνούν σχετικά με το επιτόκιο που θα πληρώσει μια υποθετική κατάσταση συγκεκριμένης διάρκειας σε μια συγκεκριμένη ημερομηνία στο μέλλον. Κατά την ημερομηνία του διακανονισμού πρέπει να δοθεί αποζημίωση από τον ένα συμβαλλόμενο στον άλλο, ανάλογα με τη διαφορά μεταξύ του συμφωνημένου επιτοκίου και του επιτοκίου της αγοράς κατά την ημερομηνία του διακανονισμού.
- Προθεσμιακές συναλλαγές χρεογράφων (forward transactions in securities) είναι εξωχρηματιστηριακά συμβόλαια όπου η αγορά ή η πώληση ενός τοκοφόρου τίτλου (συνήθως ομολόγου ή γραμματίου) συμφωνείται την ημέρα του συμβολαίου να παραδοθεί σε συγκεκριμένη ημερομηνία στο μέλλον σε δεδομένη τιμή.
- Εσωτερικός βαθμός απόδοσης / εσωτερική υφαίρεση (implicit rate of return) είναι εκείνο το προεξοφλητικό επιτόκιο

που εξισώνει τη λογιστική αξία ενός χρεογράφου με την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών.

- Συμβόλαιο μελλοντικής εκπλήρωσης επιτοκίων (Interest rate future) είναι ένα χρηματιστηριακό προθεσμιακό συμβόλαιο. Σε τέτοιου είδους συμβόλαιο, η αγορά ή η πώληση ενός τοκοφόρου τίτλου π.χ. μιας ομολογίας, συμφωνείται την ημέρα του συμβολαίου (contract date) να παραδοθεί σε δεδομένη τιμή σε μελλοντική ημερομηνία. Συνήθως δεν ακολουθεί πραγματική παράδοση επειδή το συμβόλαιο διακανονίζεται πριν τη συμφωνημένη λήξη.

- Ανταλλαγή επιτοκίων διαφορετικών νομισμάτων (cross - currency interest rate swap) είναι μια συμβατική συμφωνία ανταλλαγής χρηματικών ροών, που αποτελούν ρεύματα περιοδικών πληρωμών τόκων με κάποιον αντισυμβαλλόμενο είτε σε ένα νόμισμα είτε σε δύο διαφορετικά νομίσματα.

- Κωδικός ISIN (International Securities Identification number) είναι ο αριθμός που έχει δοθεί από την αντίστοιχη αρμόδια εκδότρια αρχή.

- Παθητικό στοιχείο (liability) είναι παρούσα υποχρέωση της επιχείρησης που πηγάζει από γεγονότα του παρελθόντος, η τακτοποίηση της οποίας αναμένεται να οδηγήσει σε εκροή από την επιχείρηση πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη.

- Αγοραία τιμή (market price) σημαίνει η τιμή που προσφέρεται για χρυσό, συνάλλαγμα ή χρεόγραφο, (συνήθως) αφού αφαιρεθούν δεδουλευμένοι τόκοι ή προεξόφληση τόκου, είτε σε μια οργανωμένη αγορά (π.χ. χρηματιστήριο) ή σε μια μη οργανωμένη αγορά (π.χ. εξωχρηματιστηριακή αγορά).

- Ημερομηνία λήξης (maturity date) είναι η ημερομηνία κατά την οποία η ονομαστική αξία / αρχική αξία του κεφαλαίου καθίσταται ληξιπρόθεσμη και εξ ολοκλήρου πληρωτέα στο δικαιούχο.

- Μέση αγοραία τιμή (mid - market price) είναι η μέση τιμή μεταξύ της τιμής προσφοράς του αγοραστή και της τιμής προσφοράς του πωλητή για κάποιο χρεόγραφο με βάση τις δημοσιεύσεις για συναλλαγές κανονικού μεγέθους (normal market size) από αναγνωρισμένους διαμορφωτές αγοράς (τράπεζες) ή αναγνωρισμένους φορείς συναλλαγών (χρηματιστήρια κλπ).

- Διαφορά υπέρ το άρτιο (Premium) είναι η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας ενός χρεογράφου και της τρέχουσας τιμής του όταν αυτή είναι υψηλότερη της ονομαστικής.

- Προβλέψεις (provisions) είναι τα ποσά που δεσμεύονται πριν καταγραφούν ως κέρδη ή ζημιές για την αντιμετώπιση οποιασδήποτε γνωστής ή αναμενόμενης υποχρέωσης ή κινδύνου, το κόστος του οποίου δεν μπορεί να προσδιορισθεί επακριβώς (πρβλ. αποθεματικά). Προβλέψεις για υποχρεώσεις και χρεώσεις δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν για την προσαρμογή της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού.

- Πραγματοποιηθέντα κέρδη / πραγματοποιηθείσες ζημιές (realised gains / losses) είναι τα κέρδη / οι ζημιές που προκύπτουν από τη διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης ενός στοιχείου του ισολογισμού και του μετά την προσαρμογή κόστους του.

- Αντίστροφη συμφωνία επαναγοράς (reverse repurchase agreement) ("repo") είναι σύμβαση όπου ο κάτοχος μετρητών συμφωνεί την αγορά ενός περιουσιακού στοιχείου και ταυτόχρονα συμφωνεί να επαναπωλήσει το στοιχείο αυτό σε κάποια συμφωνημένη τιμή όταν του ζητηθεί, είτε μετά από κάποιο συγκεκριμένο χρόνο είτε με την επέλευση ενός συγκεκριμένου γεγονότος. Μερικές φορές η συμφωνία συνάπτεται μέσω τρίτου ("τριμερής συμφωνία επαναγοράς).

- Αποθεματικά (reserves) είναι το ποσό που δεσμεύεται από τα διανεμητέα κέρδη, και δεν έχει σαν σκοπό την κάλυψη κάποιας συγκεκριμένης υποχρέωσης, την αντιμετώπιση κάποιου απρόβλεπτου γεγονότος ή αναμενόμενης μείωσης της αξίας κάποιου στοιχείου που είναι υπαρκτά κατά την ημέρα κατάρτισης του ισολογισμού.

- Λογαριασμοί αναπροσαρμογής (revaluation accounts) είναι λογαριασμοί ισολογισμού όπου καταγράφεται η διαφορά της αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας υποχρέωσης, διαφορά που προκύπτει μεταξύ του (προσαρμοσμένου) κόστους απόκτησής του και της αποτίμησής με την αγοραία τιμή του τέλους της περιόδου, όταν η τελευταία είναι υψηλότερη της πρώτης στην περίπτωση των περιουσιακών στοιχείων και όταν η τελευταία είναι χαμηλότερη της πρώτης στην περίπτωση των υποχρεώσεων. Περιλαμβάνει τις διαφορές στην καθοριζόμενη τιμή και / ή στις ισοτιμίες της αγοράς.

- Διακανονισμός (settlement) είναι πράξη που εξαλείφει μια υποχρέωση που αφορά μεταβίβαση κεφαλαίων ή περιουσιακών στοιχείων μεταξύ δύο ή περισσότερων συμβαλλομένων. Στις συναλλαγές εντός του ΕΣΚΤ, ο διακανονισμός συνίσταται στην εξάλειψη των καθαρών υπολοίπων που προκύπτουν από συναλλαγές εντός του ΕΣΚΤ και απαιτεί την μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων.

- Ημερομηνία διακανονισμού (settlement date) είναι η ημερομηνία κατά την οποία η οριστική και ανέκκλητη μεταφορά

της αξίας έχει καταγραφεί στα βιβλία του ιδρύματος που εκτελεί το διακανονισμό (πράκτορας διακανονισμού). Η χρονική στιγμή της τακτοποίησης μπορεί να είναι άμεση (πραγματικός χρόνος), την ίδια ημέρα (τέλος ημέρας) ή κάποια συμφωνημένη ημερομηνία μετά την ημερομηνία κατά την οποία αναλαμβάνεται η σχετική υποχρέωση.

- Σταθερή απόσβεση (straight line depreciation / amortization) είναι η απόσβεση / χρεολυσία για μια συγκεκριμένη περίοδο, που προκύπτει από τη διαίρεση του κόστους του περιουσιακού στοιχείου, μείον την εκτιμώμενη υπολειμματική του αξία, με την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή του κατ' αναλογία του διανυθέντος χρόνου.

- Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη / μη πραγματοποιηθείσες ζημίες (unrealised gains / losses) είναι τα κέρδη / οι ζημίες που προκύπτουν από την αναπροσαρμογή των περιουσιακών στοιχείων σε σχέση με το (προσαρμοσμένο) κόστος απόκτησης τους. Π.χ. εάν μία μετοχή έχει αγορασθεί προς 100 ευρώ και η τρέχουσα χρηματιστηριακή τιμή είναι 120 ευρώ έχουμε μη πραγματοποιηθέν κέρδος. Εάν πέσει στα 80 ευρώ έχουμε μη πραγματοποιηθείσα ζημία. Εάν όμως πωλήσουμε τη μετοχή τότε το κέρδος ή η ζημία θα είναι πραγματική.